O. P. JINDAL SCHOOL, SAVITRI NAGAR

Periodic Test- III (Round-1) **(2026– 2027)**

Class: VIII **MM: 20**

Subject: Sanskrit **Time: 1. Hr.**

Name: _____ Class / Section: _____ Roll No.: _____

General Instructions:- All questions are compulsory

प्र0 1 अधोलिखितम् गद्यांशं ध्यानेन पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत–

(निम्नलिखित अनुच्छेद को ध्यान से पढ़कर निर्देशानुसार प्रश्नों के उत्तर लिखिए)

असौ महान् समाजसेवकः आसीत् गोपबन्धुदासः। असौ सत्यवादि–वनविद्यालयस्य अध्यापकः, प्रसिद्धेषु पंचमित्रेषु अन्यतमः स्वतन्त्रतासङ्ग्रामी चासीत्। ओडिशाराज्यस्य पुरीजनपदस्य साक्षीगोपाल समीपे सुआण्डो –ग्रामे जन्म लब्धवान्। अध्ययनकालात् एव सः दरिद्राणां रोगिणां च सेवाम् अकरोत्। सत्यवादि–वन विद्यालये सः छात्रान् निःशुल्कम् अपाठयत्। निरक्षरतादूरीकरणाय सः सततं यतते स्म। कार्पासवस्त्रनिर्माणाय सः स्वयमेव सूत्रप्रस्तुतिम् अकरोत्। जन्मभूमेः दुर्दशाम् अवलोक्य स सर्वदा चिन्ताकुलो भवति स्म। महात्मागान्धेः प्रेरणया भारतीयः स्वतन्त्रता आन्दोलने गोपबन्धुः भागं गृहीतवान्। सः वर्षद्वयं यावत् कारावासं प्राप्तवान्।

I एकपदेन उत्तरत – (केवलं प्रश्नद्वयम्) **(½x2=1)**

i गोपबन्धुः कुत्र जन्म लब्धवान् ?

ii सः केषाम् सेवां करोति स्म ?

iii गोपबन्धुः कति वर्षाणि कारावासं प्राप्तवान् ?

II पूर्णवाक्येन उत्तरत– (केवलं प्रश्नद्वयम्) **(2x1=2)**

i गोपबन्धुः अध्ययनकले किं करोति स्म ?

ii महात्मागान्धेः प्रेरणया गोपबन्धुः किं कृतवान् ?

iii सः सततं किमर्थम् यतते स्म ?

III प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत– **(½x4=2)**

i गोपबन्धु एकः कः आसीत् ?

(अ) समाजसेवकः **(ब)** कृषकः

(स) सैनिकः **(द)** निरीक्षकः

ii 'निःशुल्कम्' इति पदस्य विपरीतार्थकम् पदं किम् ?

(अ) निर्शुल्कम् **(ब)** सशुल्कम्

(स) अल्पशुल्कम् **(द)** बहुशुल्कम्

iii 'समाजसेवकः' इति पदस्य विशेषण पदम् किम् ?

(अ) आसीत् **(ब)** सेवकः

(स) महान् **(द)** समाज

iv गोपबन्धोः जन्म कस्मिन् प्रदेशे अभवत् ?

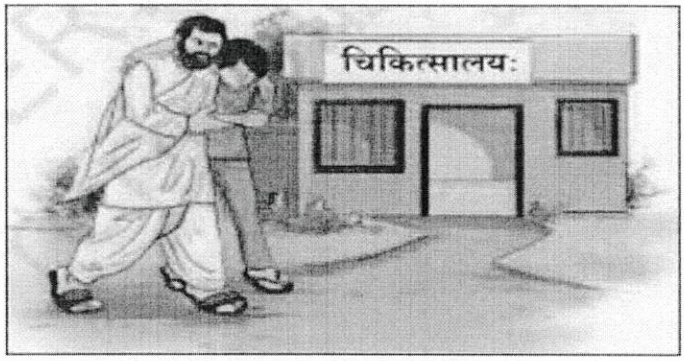
(अ) मध्यप्रदेशे **(ब)** उत्तरप्रदेशे

(स) महाराष्ट्रप्रदेशे **(द)** ओडिशाप्रदेशे

प्र02 अधोदत्तचित्रं दृष्ट्वा मंजूषायां सहायतया चतुर्वाक्येषु चित्रवर्णनम् कुरुत। **(1x4=4)**

(मंजूषा में दिए गए शब्दों की सहायता से **चार** वाक्यों में चित्रवर्णन कीजिए)

अस्वस्थाः, पुत्रम्, आगच्छन्ति, वृद्धः, चिकित्सकः, ज्वरेण पीडितः, जनाः, प्रकोष्ठः, एषः

प्र0 3 विकल्पेभ्यः उचितानि शब्दरूपाणि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत – **(½x8=4)**

(निम्नलिखित वाक्यों का विकल्पों में से सही उत्तर चुनकर रिक्तस्थान पूरा कीजिए)

i सूर्यः ------ नश्यति।

(क) अन्धकारः (ख) अन्धकारेण
(ग) अन्धकारम् (घ) अन्धकारस्य

ii ------ छात्राः पठन्ति।

(क) कक्षा (ख) कक्षाम्
(ग) कक्षायाः (घ) कक्षायाम्

iii पत्राणि ------ पतन्ति।

(क) वृक्षात् (ख) वृक्षः
(ग) वृक्षम् (घ) वृक्षस्य

iv पिता ------ पालयति।

(क) पुत्रः (ख) पुत्रम्
(ग) पुत्रेण (घ) पुत्रात्

v अध्यापकः ------ कथयति।

(क) कथा (ख) कथाम्
(ग) कथायाः (घ) कथया

vi कन्या पुस्तकम् ------।

(क) पठति (ख) पठसि
(ग) पठामि (घ) पठन्ति

vii -------- मम सखा अस्ति।

(क) भवत् (ख) भवान्
(ग) भवन्तम् (घ) भवता

viii वयम् ------ भ्रमामः।

(क) उपवन (ख) उपवनम्
(ग) उपवने (घ) उपवनस्य

प्र0 4 रेखांकितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत– (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्) **(1X4=4)**

(निम्नलिखित रेखांकित वाक्यों को समुचित उत्तर से प्रश्ननिर्माण कीजिए)

यथा :– वर्षाकाले **नद्यः** वेगेन वहन्ति। **उत्तरम्** :– वर्षाकाले **काः** वेगेन वहन्ति ?

i सः प्रयत्नेन सफलः अभवत्।

ii सः मात्रा सह गच्छति।

iii चौरः सैनिकात् बिभेति।

iv बालकेषु प्रीतिं कुरु।

v इदं राज्ञः सिंहासनम् अस्ति।

प्र0 5 अधोलिखितेषु प्रश्नेषु समुचितेन पदेन सह स्तम्भौ मेलयत– **(½X6=3)**

(निम्नलिखित प्रश्न में पदों के साथ उचित मिलान कीजिए–)

(क) स्तम्भः	**(ख) स्तम्भः**
(**i**) समाजः	(क) गोपबन्धुः
(**ii**) आसनेषु	(ख) व्यंजनानि
(**iii**) ममास्थिमांसैः	(ग) क्रन्दनध्वनि
(**iv**) उत्कलमणि	(घ) उपविष्टा
(**v**) आँ आँ ...इति	(ङ) दिनपत्रिका
(**vi**) सुस्वादूनि	(च) परिपूरितास्तु

———000———